

# PIRK PREKĘ TIK LIETUVIŠKĄ!

## TRYS ALDONOS KONTRARGUMENTAI

Prieš kelerius metus verslininkė Aldona Ketvirtienė ėmėsi gana rizikinio biznio – prekiauti tik lietuviškais lengvosios pramonės gaminiais.

- Bankruočiosi, - išpėjo ižvalgūs draugai. - Dabar visi nori būti panšūs į europiečius. Progresą stabdys.

Tačiau Aldonas neįtikino jokie draugų argumentai, nes kontrargumentas buvo labai svarus: Lietuvos lengvoji pramonė atsigauna. Spaudos puslapiuose, televizijos ekranuose vis dažniau pradėjo mirgeti tokios AB ir UAB, kaip Utenos "Trikotažas", alytiškė "Dainava", vilniškė "Rožė", ukrainiškė "Vilkma", "Lelija" su savo visais filialais ir daug kitų. Užmezguos ryšius su užsienio firmomis, Lietuvos lengvosios pramonės įmonės irodė, kad jų produkcija nė kiek ne-nusileidžia taip ilgai šlovintai europiečių.

Tai buvo pirmas kontrargumentas. Antrajį galima būtų pavadinti "patriotišku", nes labai norėjosi atsiliapti į kai kurių partijų, ypač socialdemokratų, raginimą pirkti tik lietuviškas prekes. Tai kartu ir ekonominis pa-

triotizmas, nes nuo sekmingo produkçijos realizavimo priklauso ir darbo vietų pramonės įmonėse daugėjimas, ir socialiniai reikalai.

Ir pagaliau trečias Aldonas kontrargumentas: lietuviškos prekės pigesnės, nes joms nereikia įveikti muitinių ir kitokių barjerų.

## MENEDŽERĖS JURGITO NUOMONĖ

I Rokiškį dažnai atvažiuoja Lietuvos lengvosios pramonės įmonių asociacijos menedžerė Jurgita Balčiūnienė, į kurios pareigas įeina konsultuoti prekybininkus, palaikyti ryšius tarp gamintojo ir realizuotojo. Štai ką ji papasakojo:

- Prieš užsienio lengvosios pramonės produkciją aš nesu nusistačiusi, jeigu ji į Lietuvą patenka legaliai keliais, patikrinama ir įvertinama higienistų. Tačiau Respublikoje, ypač turguose, dar labai daug prekių, kurios į mūsų šalį atvežamos neaiškiais būdais, pagamintos iš neaiškių medžiagų. Todėl néra ko stebėtis, kad vis daugiau mūsų žmonių serga įvairiomis odos, kvėpavimo takų ir kt. ligomis. Apie padėvėtus rūbus, kurie šimtais tonų gabami į Lietuvą, ir kalbèti nesinori. Juos pirmiausia reikia virinti, skalbti, dezinfekuoti ir tik po to dėvēti.

Apie 70 procentų mūsų lengvosios pramonės gaminių parduodama užsieniui, daugiausia Vakarams. Bet labai noréčiau, kad šis skaičius mažėtų, kad kuo daugiau lietuviškų rūbų dėvētų lietuvių.



Pardavėja Diana Kavaliauskienė.



Menedžerė Jurgita Balčiūnienė.

## LIETUVIŠKA ANTKLODĖ PATINKA NET IR SANČAI PANSAI

- Lietuviai drabužiai galime aprenkti ir kūdikj, ir solidžią damą, - teigė lietuviškų prekių parduotuvės (Nepriklausomybės a. 22) vedėja Ramunė Sargūnienė.

- Ir kainos pas mus mažesnės.

Didelę paklausą turi Utenos gamybos komplektukas vaikams "Pipiras". Tai sveiki rūbeliai – 100 procentų medvilnė. Vyrams patinka "Šatrijos" kelnės bei kiti rūbai, kurie, pristatyti Kelno mugėje, patraukė ir vokiečių dėmesį. Parduotuvės lentynose daug lietuviškos vilnonės patalynės. Vilnonė antklodę, kaip priži už gerą vai dybą, parduotuvės vedėja Ramunė neseniai įteikė Keistuolių teatro aktoriui Daliui Skamarakui, "Liūdnojo vaizdo riteryje" suvaidinusiam Sančą Pansą.

Parduotuvės asortimentas nemažas, nes jos komerciniai ryšiai siekia visus Lietuvos miestus, kur tik yra lengvosios pramonės įmonių. Čia patenka visa, kas naujasia.

Stasys Daugėla  
Ksavero Bagdonio nuotraukos

# GEROS NUOTAIKOS BALANDŽIO PIRMAJĄ!

Daugelyje šalių Balandžio 1-oji švenčiama juokaujant, apgaudinėjant. Kodėl pasirinkta ji?

Ši diena jau senovėje buvo linksma pavasario darbų pradžios diena. Tai derliaus ir meilės šventė, kupina išdai-gų, burtų, būsimo derliaus spejimų.

Senovės romėnai Saturnalijų dieną garbindavo praėjusį "aukso amžių" ir teisiškai sulygindavo visus žmones. Ver-gai galėjo šaipyti iš savo ponų, nebijo-dami, kad bus nubausti. Senųjų romė-nų tikėjimuose buvo kelios labai popu-liarios, net imperatoriaus aplinkoje garbintos, bet kaprizingos, apgaudinė-ti mēgstančios deivės.

Zaprotys balandžio 1-ają nekaltais apgaudinėti, "pasiusti balandį" nuo XV - XVI a. žinomas visoms Europos tautoms. Yra daug duomenų apie vokiečių "aprilių!". Manoma, kad tai pa-goniškosios keltų papročių liekanos, susijusios su pavasario pradžios šven-tėmis.

Ligi šiol daugumos tyrinėtojų pri-imama "apriliaus" kilmės prielaida nu-kelia į Kristaus nukryžiavimo ir Velykų šventę.

Zinoma, kad senovėje Naujuosius metus švēsdavo balandžio pirmąjį. Francūzijos karalius Karolis IX (kaip prieš šimtmečius Julius Cesaris) Naujujų metų šventimą perkélé į sausio pir-

mąjų. Tačiau užsispyrėliai to nepaisė, naujametines iškilmes šventė senoviš-kai. O Augsburgo reichstagas, pertvar-kydamas finansus, 1530 m. nusprendė sudrausminti sukčius ir melagius. Nu-tarimas buvo priimtas balandžio 1-ają, jis ir lémė apgaudinėjimo dieną.

Belgijoje ir Olandijoje šią dieną ku-riamos išgalvotos istorijos, o suomai vaikšto skolintis nebūtų daiktų. Anglijoje garbinami kvailiai.

Lietuviai nuo seno mėgo pajuokau-ti. Jų pokštai labiau pašiepdavo žmo-gų, negu prajuokindavo ar pralinksmindavo.

Balandžio pirmoji buvo savotiška kaimynų bendravimo diena. Didžiau-sią pramogą sau pasidarydavo tvarkin-gi, gerai savo ūki prižiūrintys vyrai, tu-

rédami progą pajuokti apsilieidelius bei tinginius. Jei ne vietoj palikai žagrę ar akėčias, žiūrék, rasi šias užkeltas ant stogo, o plūgas greičiausiai bus nuneštas į krūmus.

Tą dieną būdavo buriama, prana-šaujamas būsimas derlius. Jei pavyks ką nors apgauti, seksis visus metus.

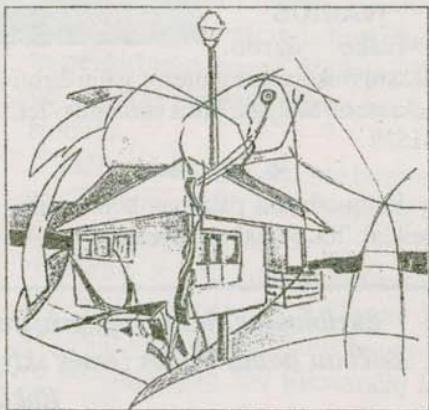
Šią linksmą dieną lietuvių žaisdavo ir "azartinį" žaidimą. Prisirinkdavo me-džio šakelių, lapelių ar pumpurų į ki-šenes ir, kitų žaidėjų paklausti "žolio", parodydavo ką turj. Jei nieko neturi, privalėdavo ką nors padovanot.

Balandžio 1-oji atispindi karikatū-rų mene. Lietuvoje nuo prieškarinių "Lietuvos žinių" ir "XXI amžiaus" iki pokario periodikos šia data bandyta pajvairinti dienraščių puslapius.

Tad juokimės, juokimės iš visos šir-dies! Gerai, kad balandžio 1-ają "išme-luotume" sukauptą melą, o visus metus galėtume gyventi su švaria sąžine. Gal būtų gerai šią dieną paversti tikra pokštavimų švente ne tik darbe, bet ir namuose, prisiminti senasias arba kur-ti naujas tradicijas, kurios išsklaidytų niūrią nuotaiką, įtampą, "nuleistų ga-raj".

Geros nuotaikos Balandžio pirmą-ją!

Parengė **Salvinija Kalpokaitė**  
Ingos Bulovaitės pieš.



## SAPNAI - KELRODIS I SĘKME

Prieš pusę metų valstybinės įstaigos valdininkė Violeta S. darbe už-snūdo ir susapnavo sapną: šviesus vai-kinas, labai panašus į menedžerį, jai primygintai siūlė ateiti į Vytauto gat-vėje esančią padėvėtų drabužių par-duotuvę ir nusipirkti odinę striukę.

Namuose striukę apžiūrėjo ir jai pasirodė, kad už pamušalo kažkas yra. Praardžiusi rado 7 tūkstančius Vokietijos markių! Kadangi Violetos šeima dar neturėjo nuosavo kampo, už tuos pinigus Kavoliškyje nusipirk-ko dviejų kambarių butą. Dar liko ir baldams.

Pasitarusi su vyru, Violeta užsuko į naudotų importinių baldų parduo-tuvę. Vyrui labai nepatiko padėvėtos

lovos.

- Dar spyruoklės pradės girdždėti, kaimynai išgirs, - sakė trisdešimtme-tis šeimos galva.

Išsirinko nebrangų svetainės kom-plektą. Namuose sumanė pažiūrėti, kokio tvirtumo gobelenas. Apžiūrė-dama fotelius, moteris juokaudama sakė, jog ir čia gali būti paslėptas lobis, nes apmušalų gélés švytėjo kaip gyvos.

Deja, tą dieną jie tik pajuokavo. Ta-čiau kitos dienos pavakary vyras vis dėlto sumanė praardytį gobeleną. Ir ką jūs manot! Rado aštuoniasdešimtmetės Helgos Wagner testamentą, ku-ris buvo suvyniotas į 20 tūkstančių Belgijos frankų. Dabar Violeta gaili-

si, kad testamentą išmetė į Laukupę, nes "Lietuvos rytė" pasirodė skelbi-mas apie senutės ketinimus pusę tur-to skirti testamento radėjui.

Ką ši jauna šeima darys su rastais frankais, dar nežino. Tačiau trečiadie-nį žada eiti pirkti batų.

- Pirksiu gal 20 ar 30 porų, nes sap-nauau, kad į Rokiškį vėl atkeliau di-delis lobis, - labai rimtai sakė moteris.

Beje, prieš 15 metų jos mama, da-bar žinoma "pilstuko" pardavėja, ra-do auksinį vestuvinį žiedą, įkeptą batone.

**Vytautas Rickus**



## RIMTI PAMOKYMAI APIE JUOKĄ

Iš ko tu juokiesi – parodo, kas tu esi.

☺ ☺ ☺

Žuvus tau ta diena, kurioje tu nesijuokesi.

☺ ☺ ☺

Katei žaismas – pelei verksmas.

☺ ☺ ☺

Juokis ir būsi riebus.

☺ ☺ ☺

Juokis, nes gyvenimas trumpas.

☺ ☺ ☺

Klausk save, ko tu juokiesi, ir pažinsi save.

☺ ☺ ☺

Tik protinges žmogus žino, kaip mylėti ir juoktis.

☺ ☺ ☺

Juokas sveikenesi už saulę.

☺ ☺ ☺

Kiekvienas juokas ir pokštas privalo turėti savo ribas, nes juokas yra, kaip druska sriubai: nei per daug, nei per mažai.

☺ ☺ ☺

Tas garsiausiai juokiasi, kuris juokiasi paskutinis.

☺ ☺ ☺

Juokis, ir pasaulis juoksis su tavim, verk ir būsi vienas.

☺ ☺ ☺

Daug tikrų žodžių pasakoma juokaujant.

Surinko Salvinija Kalpokaitė

# KAI SIAUČIA KIŠENVAGIAI

Rokiškio policija gavo pilietės N.B., gyvenančios Vilties gatvėje, pareiškimą, kad kovo 14 dieną apie 9 val. turėtaus paviljone "Prekės visiems" išmaišuko, "neaiškiomis aplinkybėmis", dingo jos piniginė, kurioje buvo 32 litai ir soc. draudimo pažymėjimas. Tokiu pareiškimu būna daug.

Kišenvagai sugeba veikti meistriškai, todėl juos sugauti sunku. Rokiškio komisariato atstovė ryšiams su visuomenė Roma Šakalienė įspėja ir pataria:

- nesinešiokite vienoje piniginėje daug pinigų, išdėliokite juos keliose vietose. Jei pavogs, prarasite tik dalį;

- nelaikykite pinigų rankinės ar krepšio viršuje, paslepkitė juos giliau;

- moterys, pasistenkite, kad rankinės netabaluočios už nugaras. Nešiokite ją priekyje, nors tai ir neelegantiška;

- būkite atsargios, kai užimtos abi rankos, o rankinukas ant peties. Vagis slankioja už jūsų nugaras, sulaukia tinkamo momento, o tada ramiai perpjauja arba atidaro rankinę;

- venkite spūsties, - tai geriausia proga pasidarbuoti kišenvagui;

- dažniau domėkitės pinigine, o ne pirkiniu;

- eidami pirkti, nesineškite asmens dokumentų, raktų, kitų svarbių daiktų. Verčiau palikite juos namuose;

- prisiminkite: kišenvagis dažniausiai dirba su partneriu. Atliekę savo darbą ilgapirštis laimikį perduoda savo bendrui ir ramus stovi šalia jūsų, o kartais net padeda šaukti "Gaudykite vagi!"

**PPP pastaba.** Dar niekada kišenvagai pinigų nenušvilpė iš to, kuri neturi. Tad geriausias būdas apsaugoti savo piniginę – jos naturėti.

### Iš aukso lūpų - į PPP

- Atsiprašau, – teiraujasi Zigmantas paše. – Ar dabar išsiūstas laiškas šią savaitę pasieks Klaipėdą?

- Žinoma!

- Netikiu. Aš juk užrašiau Kauno adresą...

\* \* \*

Jonas sako žmonai:

- Mes, vyrai, moterų išlaidoms skirtame daugiau negu biudžetas – kariuomenės reikalams...

- Todėl mes ir pasiekiame žymiai daugiau pergalų! – nesutrikusi atšauна Felicia.

\* \* \*

Bičiulis klausia draugą:

- Ar tavo žmona ideali?

- Žinai, ji būtų tikrai ideali, - sako Zigmantas, - jei nereikalautų iš manės, kad aš būčiau idealus vyras!

\* \* \*

Zigmas klausia savo bičiulį:

- Ar vyros turi teisę atplėsti savo žmonai adresuotus laiškus?

- Cha Cha... čia svarbiausia ne teisė, o drąsa!

\* \* \*

Zigmas prikaištauja žmonai:

- Tu taip greitai tarški, nieko negaliu suprasti... Kalbék lėčiau!

- Aš kalbu normaliai, tai tu per létai klausaisi, - nesutinka žmonelė.

\* \* \*

Felicia skundžiasi draugei:

- Mano vyras toks nepraktiškas: pražytū be manės... Išivaizduok, mėloji, visada, kai nori išsiūti sagą, aš turiu jam siūlą įverti...

\* \* \*

Klausyk, brangusis, - sako Marytė.

- Visa, kas manyje yra gera ir gražu, aš gavau iš knygų...

- Gaila, kad tiek nedaug jų perskaitei!

## Rokiškio PRAGIEDRULIAI

Mūsų adresas:

Nepriklausomybės a. 22  
4820 Rokiškis

Redaktorius

Stanislovas Varneckas  
Tel. 5 15 32

Leidžia UAB "Rokiškio pragiedruliai"

Renka, maketoja, spaudsina "Rokiškio pragiedrulių" leidybos centras.

2,5 spaudos lanko. Indeksas 424.

Savaitraštis išeina penktadieniais.

Tiražas 3000 egz.

# ROKIŠKIS SKELBIAMAS LAISVĀJA EKONOMINE ZONA

PAGALIAU KAUNAS – LAISVOJI EKONOMINĖ ZONA. TAI REIŠKIA, KAD MŪSŲ LAIKINOSIOS SOSTINĖS EKONOMINĖ, KULTŪRINĖ, SOCIALINĖ RAIDA PASPARTĖS KELJOLIKA KARTŪ, IR KAUNIEČIAI DAUG GREIČIAU NEGU VISA KITA LIETUVA ĮŽENGΣ Į BRANDŪ KAPITALIZMĄ. JIE TO VERTI.

TAČIAU VAKAR MUS PASIEKĖ ŽINIA, JOG LAISVOSIOS EKONOMINĖS ZONOS (LEZ) PROJEKTAS PARENGTAS IR ROKIŠKIO RAJONUI. TA PROGA MŪSŲ SPEC. KORESPONDENTAS VILNIUJE ARTŪRAS MELAGINAS PAPRAŠĒ IŠSKIRTINIO INTERVIU ŠIO PROJEKTO INICIATORIUI IR VIENĀ IŠ AUTORIŲ, BELGŲ KONSORCIUMO "TRANS CHIC BALTIČ" GENERALINIŲ DIREKTORIŲ GRAFĄ VALTERI FON PŠEZDZECKI.

- Kodėl, grafe, pasirinkote Rokiškį, o ne Kupiškį, Zarasus?

- Pirmiausia atsakysiu, kodėl pasirinkome Lietuvą. Tai likimo pirštas. Karta, susirinkę Amsterdame, Beneliukso šalių atstovai nusprendė pasidalinti ekonominės įtakos zonas ir traukė burtus. Belgijai teko Lietuva, Olandijai – Latvija, o Liuksemburgui – Estija. Aš asmeniškai esu labai patenkintas čia tvarka.

- Kodėl?

- Pasakysiu jums, kad mano giminės šaknys Lietuvoje, o jei konkrečiau – Rokiškyje. Mano pavardė jums turėtų būti girdėta.

- O taip! Jūsų pavardė, grafe, Rokiškyje gerai žinoma. Jūsų giminės rūmai stovi, kaip stovėjė. Daabar ten krašto muziejus.

- Ačiū, kad išsaugojote. Atsiimusi ir įsteigsiu ten savo vasaros rezidenciją. Dar kartą ačiū, o labiausiai jūsų istorikams, ypač Petru Blaževičiui, kuris kiekviena proga primena, kad mano protėvių dvaras buvo svarbiausias to krašto kultūros centras. Jei ne mes, Pšezdzeckiai, jūsų kraštas ir daabar būtų nekultūringas. Mes jums įkrentėme kultūros ir per smegeninę, ir per sėdynę.

- Ačiū, grafe. Tačiau norėčiau pasikalbėti su Jūsų šviesybe konkretiai apie Rokiškio laisvąja ekonominę zoną. Kuo belgų konsorciumiui patrauklus Jūsų tévų gimtasis Rokiškis?

- Mes ilgai tyrėme to krašto ekonomiką ir nustatėme, kad po jos griuvėsiais dar smilksta gyvybė, kurią galima atgaivinti.

- Ką pirmiausia gaivinsite?



- To dar nenusprendėme, bet aš mančiau, jog ne konkurso tvarka derėtų reanimuoti Rokiškio žemės ūkio mašinų gamykla. Girdėjau, kad ši įmonė jau rengiasi gaminti šnypštukus. Tokia produkcija Vakaruose visai neturi paklaušos.

- Paaiškinkite, grafe, ką reiškia "šnypštukas".

- Tai toks metalo gabaliukas, kuris pirmiausia įkaitinamas iki baltumo, o paskui metamas į vandenį. Metalas susnypščia, pakyla garų debesėlis. Tačiau su tokia produkcija į Vakarus nepateksite į Rytus? Gal...

- Ką gamins Jūsų reanimuota Rokiškio žemės ūkio mašinų gamykla?

- Kaip ir liepia pavadinimas, žemės ūkio paskirties produkciją. Na, iš pra-

džių, tarkime, dantų šepetelius arkliaus.

- Tačiau toje šnypštukų gamykloje prieš kelerius metus iškūrė turgus.

- Turgui gamykloje ne vieta. Nei Briuselyje, nei Amsterdame nėra né vieno turgaus gamykloje, nes, mūsų giliu įsitikinimu, gamykloje reikia gaminati, o ne prekiauti.

- Kokie kiti biznio objektai patraukia Jūsų dėmesį Rokiškyje?

- Tokių objektų daug. Štai kad ir tekstilės fabrikas Juodupėje. Belgų eksperai nustatė, kad ir ši fabriką, ir kitus reikėtų perprivatizuoti.

- Ka tai reiškia?

- Tai reiškia kiekvienam sovietiniams fabrikeliui surasti solidų savininką, kuris turėtų galvoje košės, vadinos protu, kišenėje centų ir iš viso to mokėtų padaryti biznį. Dabar gi jūsų vaikigaliai, visokie reketininkai pusvelčiui supirko investicinius čekius, privatizavo pramonę, o ką su ja toliau daryti – nežino.

- Leiskite paprieštarauti, grafe, žino. Jie eina į Europą.

- Bet, atvažiavę į Europą, jie skuba ne į muziejus, ne į koncertų salės, bet į padėvėtų daiktų sąvartynus. Žinoma, mes jums dėkingi už tą sanitariją, tačiau...

- Atleiskite, grafe, mūsų pokalbis darosi irzlus. Man atrodo, metas jি baigtī. Prašyčiau apibendrinti ir pasakyti, kokia vis dėlto laisvosios ekonominės zonas esmė? Kokias perspektyvas ji žada rokiškėnams?

- Didžiules. Mes liausimės vežę į Rokiškį padėvėtus pampersus ir perdésime gabenti kapitalą. Jaučiate skirtumą? Jeigu nejaučiate, nucikite į Rokiškio siuvimo fabriką ir pamatyse, koks vaisingas yra laisvas ekonominis bendradarbiavimas.

- Bet Rokiškio siuvėja uždirba 11 kartų mažiau negu tokia pat Vokietijoje ar Beneliukse!

- O jūs norėtumėte, kad uždirbtų 11 kartų daugiau? Palaukite.

- Kiek reikės laukti?

- Šimtą metų. O gal du.

- Ir paskutinis klausimas: kada Rokiškyje laukti laisvosios ekonominės zonas?

- Kiekvienais metais balandžio pirmają.

- Ačiū už tokį turiningą pokalbij. Jūs rokiškėnus tikrai pradžiuginote.

# NORS BENDROVĖ DIRBO PELNINGAI

Trečiadienį vyko Lailūnų žemės ūkio bendrovės ataskaitinis susirinkimas.

- Daug kalbėjomės, ginčijomės, - vakar "R. P." korespondentui pasakojo bendrovės pirmininkas Romas Varanius. - Daugelis bendrovės narių pasiryžę ir toliau dirbtai koletyviai, bet yra ir kitokių nuomonų. Kuri paims viršų, taip ir pasielgsime.

Lailūnų bendrovė palyginti sėkmingai ükininkavo ir pernai. Gauta 186 tūkstančiai litų grynujų pajamų, rentabilumas sudarė 22,6 procento.

Pelningiausia buvo augalininkystė, nors bendrovės nariai stengiasi auginti ir produktyvių galvijų bandą. Pernai jiems pavyko nusipirkti 30 holsteinų veislės telycių. Pusę kainos kompensavo valstybę, todėl bendrovei kreditų imti nereikėjo. Šiais metais lailūniečiai norėtų išsigyti dar 50 tokią pat telycių. Tokiu būdu būtų sudarytas pakankamas sveikos, produktyvios karvių bandos

branduolys.

Lailūnų žemdirbiai gerai moka auginti linus. Nors Biržų ir Panemunėlio linų perdribėjai jiems dar skolingo per 170 tūkstančių litų, ir ši pavasarį planuojama sėti apie 100 hektarų. Tikimasi, kad šalies lengvoji pramonė pagaliau atsigaus ir sugebės naudingai bendradarbiauti su bendrovėmis ir ükininkais.

Romas Varanius užtikrino, kad pavasario darbymečiui lailūniečiai pasiruoš. Gražiai sužélė rudenį pašetė 400 hektarų žieminių.

"R. P." inform.

## O ŽOLE IR VĖL DEGA

Prasidėjo tradicinė kickvieno pavasario bėda – žolės deginimas. Lievoje jau kilo gaisrų, kurie nusiaubė ne tik miškus, bet ir sodybas.

Kovo 25 dieną Kriaunų seniūnijos Barščių kaime buvo sulaukyta Elvyra Palivonienė, deginantį žolę. Kaip informavo rajono aplinkos apsaugos agentūros vyresnioji inspek-

torė Danutė Baronienė, ši pilietė nubausta 20 litų, gaisro židinys likviduotas.

Žolė deginama Laibgaliuose, Jūžintuose.

Už tai piliečiai gali būti nubausti iki 200, o pareigūnai net iki 500 litų.

Rimas Pilypavičius

## JUBILIEJUI – 500 AŽUOLŲ

Rokiškio miesto 500 metų jubiliejaus proga planuojama pasodinti 500 ažuolų giraitę. Ateities kartoms tai primins rokiškėnų norus palikti gyvą, žalią paminklą.

Miesto seniūnija susirūpino ir ki-

tų želdinių ateitimi. Antri metai jie intensyviai tvarkomi, sėkmingai panaudojamos lėšos, skirtos viešiems darbams.

Vytautas Garška  
Miškininkas

## PRIVATIZACIJA PALIES, BET NESKAUDŽIAI

Kaip ruošiamasi Lietuvos žemės ūkio banko privatizavimui? Iš ši "Pragiedrulių" korespondento klausimą atsako banko Rokiškio skyriaus valdytojas Vytautas SAULIS.



- Dabar valstybei priklauso net 86 proc. mūsų banko akcijų, tad faktiškai jo šeimininkas – Lietuvos vyriausybė. Nors pastaruoju metu dirbame pelningai, tačiau manoma, kad, bankui tapus privačiu, rezultatai dar pagerės. Šiuo metu įvertinamas banko turtas, ieškoma potencialių akcijų pirkėjų.

Privatizacija, žinoma, palies ir Rokiškio skyrių, kuriame šiuo metu dirba apie 40 žmonių. Didelio etatų mažinimo nebūs, nors, ką sugalvos naujieji šeimininkai, nežinome.

Mūsų bankas patikimas. Kreipkitės, ir visada padésime.

## GRAŽINK, VAGIŠIAU, NORS PAŽYMĖJIMĄ

Šeštadienį, kovo 21-ąją, Rokiškio turguje pirkdama sėklas, pasigedė piniņinės. Pinigų joje buvo nedaug – apie 50 litų. Bet labiausiai gaila trentinės pažymėjimo, suteikiančio teisę nemokamai važiuoti autobusų.

Labai prašyčiau vagišių grąžinti nors tą pažymėjimą. Pinigus tegu pasilieka sau. Gaunu pensiją, kaip nors pragyvensiu. Būsiu vagišiui labai dėkinga.

Aldona Meilutė  
Ragučių kaimas

## STAIGMENA MASKVOJE

Kartais pasaulis nei iš šio, nei iš to ima ir sudreba. Toks "padrebėjimas", tiesa, nedidelis, nutiko ir šią savaitę. Tai – labai staigus ir netikėtas Rusijos prezidento Boriso Jelcino sprendimas atleisti visą vyriausybę. Priežastys nustylimos arba pateikiamos nelabai svarios, bet, daugelio šalių politikų nuomone, tai susiję su B. Jelcino noru imtis ryžtingesnių priemonių Rusijos reformoms atgaivinti ir tėsti. Antra – ap-

čiuopiamiau pagerinti paprastų žmonių gyvenimą. Tai, atrodo, ir bus svarbiausia priežastis, nes V. Černomyrdino vyriausybė, kurioje aktyviausiai "grojo A. Ciubaisas ir B. Nemcovas", į socialinius reikalus žvelgė gana arogantiškai. Turbūt B. Jelcinas nusprenādė, kad ilgiau bandyti rusų liaudies kantrybę jau nebegalima. Vyriausybės atleidimas – tai "garo pertekliaus nuleidimas".

## NEŽINOMYBĖ DĖL VALDŽIOS GREITAI BAIGSIS

Lietuva ir be Rusijos turi problemų. Svarbiausia iš jų – Vyriausybės atnaujinimas. Trečiadienio rytą premjeras G. Vagnorius šalies Prezidentui savo projektą jau įteikė.

Atnaujintos Vyriausybės sąraše dvi naujos pavardės. Tiesa, LDDP nario Mindaugo Stankevičiaus, buvusio premjero, pavardė visiems žinoma. Jam pasiūlytas Sveikatos apsaugos ministro portfelis. Labiausiai netikėta, kad konservatoriai į Vyriausybę kviečia opozicinės partijos narį. Ką tai galėtų reikšti? Susitaikymą su LDDP? O gal iš tikrujų bandoma surasti kompro-

misą visos tautos labui?

Antroji pavardė – Edvardo Makelio – iki šiol mažai kam buvo girdėta. Tačiau dabar jau žinome, kad šis 44 metų agrarinių mokslų daktaras pastaruoju trejus metus vadovavo Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybai. Jam skiriamas Žemės ir miškų ūkio ministro postas.

Iki vakar dienos vis dar nebuvo aiški Europos reikalų ministrės L. Andrikienės politinė karjera. Jeigu prokurorai jos kaltės Kauno incidente neįžvelgs, pasikeitimų turbūt laukti neeilia.

## ARTŪRAS PAULAUŠKAS NERIMSTA

Pakartotiniai Seimo rinkimai Naujojoje Vilnioje ir Trakuose neįvyko dėl mažo rinkėjų aktyvumo. Tad buvęs kandidatas į prezidentus ir į Seimo narius Artūras Paulauskas vėl liko be nėko, nors už jį balsavo 90 procentų iš rinkimus atėjusių piliečių.

Tačiau A. Paulauskas nenusimena. Jis prisipažino, kad politikoje sunku veikti vienam ir nusprenādė įkurti naują politinę partiją, kuri vadinsis "Naujoji sajunga". Tai bus centristinės krypties partija, ji turėtų atverti kelią į po-

litiką naujoms asmenybėms ir jauniems žmonėms. Naujosios organizacijos steigimo darbai iš esmės jau baimiši ir balandžio mėnesį turėtų ivykti steigiamasis suvažiavimas.

Naujos partijos kūrimas reiškia, kad A. Paulauskas taip ir nepritapo nė prievienos jau veikiančios politinės partijos. Net prie tų, kurios jį rémė prezidento rinkimuose. Didžiausią pasiskimą, be abejo, A. Paulauskas būtų turėjęs Moterų partijoje...

## PERGALĖ!

Didžiausią dovaną šalies sporto aistruoliams pateikė "Žalgiris", dideiliu skirtumu (22 taškais) įveikęs Rusijos "Avtodorą", kuriame žaidžia lietuviai G. Einikis ir D. Lukminas. At-

sakomosios rungtynės vyks Maskvoje kovo 31 dieną. Toks taškų kraitis leidžia tikėtis, kad "Žalgiris" žais Europos klubų taurės turnyro finale.

Parengė Jonas Dambrauskas

## KOMUNISTAI LEIDŽIA "TIESĄ"

"Lietuvos rytas" žiniomis, šiuo metu rengiamas ketvirtasis pogrindinio Lietuvos Komunistų partijos laikraščio "Tiesa" numeris.

Pirmajį savo organo numerį LKP, kurios veikla buvo uždrausta 1991-ųjų rugpjūtį, išleido praėjusių metų rudeni. Tai kompiuteriu surinkti keturi standartinio kanceliarijos formato puslapiai, vėliau tiražuojami kopijavimo aparatais.

Vėl pasirodės leidinys poligrafijos prasme nusileidžia net pirmiesiem 1917 metais pradėjusios eiti "Tiesos" numeriams arba maždaug tuo pačiu metu Z. Aleksos – Angariečio redaguotam "Komunistui", kuris buvo spausdinamas Voroneže.

Kai kurie šaltiniai neatmeta galimybės, kad "Tiesa" kompiuteriu surenkama Baltarusijoje arba Rusijoje, o Lietuvoje tik tiražuojama ir platinama tarp bendraminčių veteranų. Vienas jų teigė, kad Lietuvoje išplatinama apie 3–4 simtus "Tiesos" egzempliorių.

## GRIPONIŲ EPIDEMIJOS GRĒSMĖ

Sergamumas gripu ir ūmiomis kvėpavimo takų virusinėmis infekciniemis ligomis rytiniose ir vakarienuose Lietuvos rajonuose jau peržengė epidemijos slenkstį.

Šiomis ligomis labiausiai sergama Visagine (serga 398 iš 10 tūkstančių gyventojų), Utenos (137,2), Molėtų (112), Zarasų (151) rajonuose.

Netoli epidemijos slenkstio yra Vilnius ir Panevėžys, kuriuose iš 10 tūkstančių gyventojų serga 88-89 žmonės. Kauniečiai ir šiauliečiai pasirodė esą atsparesni gripui – serga tik 30-34 žmonės iš 10 tūkst. šių miestų gyventojų.

Epidemija skelbiama tada, kai serga 100 žmonių iš 10 tūkst. gyventojų.

"Lietuvos rytas"

## KELI ISTORIJOS ŠTRICHAI

*Užaugau aš Panemunėly,  
Dainų ir pasakų šaly,  
Ir pamylėjau mergužėlę,  
Kaip lelijėlę daržely...*

Daug dešimtmečių skamba ši liaudies daina Panemunėlio apylinkėse. Šiandien niekas nebegali pasakyti, kas kūrė šiuos žodžius ir melodiją, tačiau Panemunėlio krašto žmonės, ypač senesnieji, didžiuoja si savo muzikinėmis, kultūros tradicijomis. Dar ir dabar Panemunėlio seniūnijoje yra nemaža pasakorių, dainininkų, audėjų, tapytojų, drožėjų.

Istoriniuose šaltiniuose Panemunėlio dvaras paminėtas 1525 metais. Šios Panemunėlio vietovės ir apylinkių visuomeninis gyvenimas susijęs su žinomo švietėjo kunigo Jono Katelös vardu, kuris 1876 metais buvo paskirtas Panemunėlio klebonu. Čia jis praleido 36 metus ir paliko gilius pėdsakus šio krašto gyvenime. Isteigtos pirmosios lietuviškos mokyklos, išleistas lietuviškas elementorius. Jau 1893 metais Naujikuose buvo suruoštas pirmasis slaptas vakaras, kurio metu suvaidinta J. Tumo - Vaižganto "Nepadėjus,



Seniūnijos darbuotoja Sigitė Gasiūnienė.

nér ko kasti". Panemunėlyje lankėsi Maironis, J. Tumas - Vaižgantas, J. Basanavičius, kiti garsūs Lietuvos žmonės.

1918 metais Panemunėlio miestelyje ir geležinkelio stotyje atidaramos lietuviškos pradinės mokyklos. Nuo 1936 metų Panemunėlio geležinkelio stotyje jau 6 skyrių pradinė mokykla, kuri pavadinama Juozo Tūbelio vardu.

Tai tik keli turtingos šio krašto istorijos epizodai.

### LINAI, LINAI... NE VISKAS GERAI

Panemunėlio apylinkių ūkininkai garsėjo linais. Ne veltui 1937 metais Juozo Tūbelio iniciatyva geležinkelio stotyje buvo pastatytta linų pluoštoto perdibimo įmonė. Vėliau ji buvo gerokai išplėsta, dirbo iki 140 žmonių.

Tačiau dabartinė akcinė bendrovė "Panemunėlio linai" merdėja. Kaip papasakojo šios bendrovės direktorius Romualdas Kaminskas, šiuo metu įmonėje dirba tik apie 50 žmonių. Linų augintojams bendrovė skolinga apie 350 tūkstančių litų.

Sunku atgauti skolas ir "Panemunėlio linams". Vien tik Plungės akcinė bendrovė "Linų audiniai" panemunėliečiams skolinga apie 300 tūkstančių litų. Skolininkų sąrašuose Marijampolės, Panevėžio linų pluošto perdibėjai.

Intensyviai ieškoma kitų bendrovėje pagamintos žaliavos pirkėjų, dairomasi ne tik i Lietuvos, bet ir i užsienio rinką. Daugiau produkcijos pirkė latviai, tačiau "Panemunėlio linų" netenkina jų siūlomos kainos.

Nuostolinga ir pati gamyba, nes įrenginiai pasenę, būtina rekonstruoti prieš trisdešimt metų statytą katilinę. ieškoma įvairių variantų, kaip gamybą suintensyvinti, nes bendrovės bankroto atveju labai nukenčianti ir linų augintojai, kurių dalis su-



Geležinkelio stotis - gyvenvietės reprezentacija.

sibūrė į kooperatyvą "Linepa".

Rokiškio ir kaimyninio Kupiškio rajonų linų augintojai galėtų auginti 3 tūkstančius hektarų linų. Tačiau šiaisiai metais buvo gauta tik 1900 tonų šiaudelių. O tokį linų šiaudelių kiekį galima užauginti 400 - 500 hektarų plote.

Direktorius nuomone, geriausia auginti "Ariane" veislės linus. Šios sėklos galima įsigyti Uptytės žemės ūkio bandymų stotyje ( Panevėžio raj.).

Iš atliekų buvo bandyta gaminti linų spalių blokelius, tačiau šis sumanymas nepasiteisino, nes labai didelė savikaina.

Kaip ir dauguma kitų rajono įmonių, "Panemunėlio linai" šiuo metu savotiškoje kryžkelėje. Ar pavyks atgauti prarastą šlovę, parodys laikas ir žmonių sumanumas.

### KOPLYTĘ ISIRENGĖ SAVO LĘŠOMIS

Šiuo metu Panemunėlio seniūnijoje gyvena apie 2 tūkstančiai žmonių. Daugiausia geležinkelio stoties gyvenvietėje, kur įsikūrusi ir val-

Atkelta iš 5 psl.

džia.

Gyventojai didžiuojasi, kad visai nesenai gyvenamajame name įsirengė koplytėlę ir ją gražiai išpuošė. Prie jos pastatytas ir dailus kryžius.

Į koplytėlę iš Panemunėlio bažnytkaimio kiekvieną savaitę atvažiuoja klebonas Vladas Kremeneckas. Ypač tuo džiaugiasi garbingo amžiaus sulaukusios močiutės.

Panemunėlio seniūnijoje yra nemažai gražiai tvarkomų sodybų. Seniūnija kiekvienais metais organizuoja apžiūras, paskatina gražiausiai besitvarkančius. Tai verčia pasitempi ir kaimynus.

Sutikta daug metų Panemunėlyje gyvenanti Laima Saménienė pa- sidžiaugė, kad dar šį mėnesį jos so- dyba nušvis naujomis spalvomis.

## VYRAI APIE MUŠTYNES, MOTERYS APIE VAKARONES

Seniūnijos centre užėigę bei parduotuvį dabar gerokai mažiau negu jų buvo prieš karą. Tačiau labai malonai nuteikia Danguolei Paulauskienei priklausanti maisto produktų parduotuvė. Erdvios patalpos, jauku, švaru, švyti prekystaliai, vitrinos.

Šeimininkė sakė, kad daug metų dirbusi rajkop- sajungoje, o seną profesiją būtų sun- ku mesti. Todėl prieš dvejus metus su vyru Kęstučiu nutarė įsteigti par- duotuvę.

Iš karto labai sti- go léšų, dabar jau po truputį prasigy- vena. Svarbiausia, kad ji ir dar keletas Panemunėlio gy-

ventojų turi pasto- vų darbą. Nors, kaip sakė Danguolė, kai sumoki visus mokesčius, pelno ne kažin kiek belie- ka.

Šalia parduotu- vės Paulauskai įsi- rengė ir kavinę - alaus barą. Tieka dėl asortimento, tiek dėl interjero galėtų pavydėti bet koks didmiestis. Vien originalus židinys ko vertas, paveiks- lai.

- Galvojame čia organizuoti vakarones, moterų pasi-



Danguolės Paulauskienės parduotuvėje galima ir paprasčiausiai pasėdėti.

sédējimus. Gal net įdomių žmonių iš rajono, Panevėžio pasiviesime. Tačiau tai jau po visų darbų, nes pa- vasarį, vasarą ne pasisédėjimai žmo- nėms rūpi. Žemė prie darbų šaukia, - sakė šeimininkė.

O tą dieną kavinėje - bare vyrai siurbčiojo alutį, jį užkando karštais čeburekais. Kalbėjosi apie pavasarį ir miestelio centre įvykusias mušty- nes.

Tikriausiai geriausiai kelią iš Rokiškio į Panemunėlį žino J.Katelės pagrindinės mokyklos lituanistė Danas Kairys, talentingas poetas. Jau daug metų kiekvieną rytą mo- kytojas skuba į Panemunėlį. Daž- niausiai autobusu.

Pro langą matyti lygumos, kloniai, tolumoje padūmavę miškai. Taip, sakė poetas, gimsta eilės apie Aukštaitiją, meilę, gyvenimą.

Pernai D. Kairys išleido savo po- ezijos knygą "Žvaigždė sulos ąsoty- je", kurioje raše:

*Nemunėlio ištviniusiuos vingiuos  
Aidi šauksmas dainos prarastos.  
Nepraek, nepraek abejingai,  
Pro mane lyg pro gluosnių krantuos.*



Prie miestelio kryžiaus aptariamos svarbiausios problemos.

Ernestas Čižinauskas  
Ksawero Bagdonu nuotraukos

## NEPRIKLAUSOMYBĖS AIKŠTĘ

1999-aisiais rugsėjo mėnesį pažymėsime savo miesto 500 metų jubilieju. Iškilmės turėtų vykti tradiciniu šv. Mato atlaidų metu, kai į Rokiškį suvažiuoja kraštiečiai iš įvairių pasviečių.

Šeimininkai, kaip ir dera, pri-  
valo gerai pasiruošti.

Nepriklausomybės aikštėje ši kartą paklausėme:



- ar sugebėsime pasiruošti jubiliejui?  
- ko šiuo metu labiausiai stinga mie-  
tui?



Birutė KAZANAVIČIENĖ, "Lietu-  
vos spaudos" kiosko pardavėja:  
- Nėra atvirukų, bukletų, knygų, su-

venyrų apie Rokiškį bei jo apylinkes.

Dabar net gėda, kad Nepriklausomybės aikštės kioske, kuriami dirbu, atvykėliui negaliu pasiūlyti net paprassto atviruko su Rokiškio vaizdais. Jų teiraujas ir patys rokiškėnai, kurie nori pasveikinti savo gimines, pažystamas. Juk reikės ir pakvietimų į jubiliejų. Nejaugi rašysime ant atvirukų, papuoštų bulgariškomis rožytėmis?

Reikėtų daugiau informacinių sten-  
dų apie rajono ižymias vietas.

Matau gatves, skverus, privačias val-  
das. Nejaugi taip sunku apskuopti?

Prisimenu anksčiau organizuotas pavasario talkas, kai per dieną pagražėdavo visas miestas. Atrodydavo, kad ir žmonės šviesesni, geresni.

Tokių talkų reikėtų ir ši pavasarį,  
ypač artėjant miesto jubiliejui.

Zigmas RUMŠAS, "Vilniaus banko" Rokiškio filialo direktorius:  
Aš pats 1999-aisiais švēsiu jubilieju, nes prieš 20 metų atvykau į Rokiškį, kuris man jau tapo savu.

Mūsų banko filialas jau dabar gali suteikti paskolas butui ar namui pirkti. Jeigu tą butą ar namą reikia remontuoti, mes irgi galime suteikti paskolą. Esame ne brangininkai, todėl ir dabar klientų nestinga.



Kreditą pas mus galima gauti 10-čiai metų. Tad tie rokiškėnai, kurie nori jaukiai pasitiki į jubiliejų atvyksiančius svečius, gali kreiptis į mūsų banką.

O dėl materialinės pagalbos miestui tvarkyti tarsimės su savo vadovybe Vilniuje. Tikiuosi, kad jie mielai atsižvelgs į rokiškėnų pageidavimus, nes žinau, kad daug žymių šio krašto žmonių gyvena sostinėje.

Atseit pačios veža atliekas į sąvartyną. Dažnai tos šiukšlės atsiduria pamiskėse.

Gaminame konteinerius, kuriuos pasiūlysime visiems šiukšlių savininkams. Sudarius sutartį, už minimalią kainą mūsų automašinos šiukšles išveš į sąvartyną.

Tačiau nesu pesimistas. Manau, kad rajono valdžia suras lėšų miestui sutvarkyti ir pasipuošti. Juk pusei tūkstančio metų jubiliejus – ne eilinis įvykis.

**Kalbino Ernestas Čižinauskas**  
*Fotografavo Ksaveras Bagdonas.*



Algimantas STIMBURYS, spe-  
cialiosios paskirties akcinės bendro-  
vės "Rokiškio komunalininkas"  
viršininkas:

- Miesto tvarkymo darbams lėšų  
dar negavome.

Apie švarą ir tvarką kalbėti sudėtinga, nes liko tik viena gatvių valytoja, kuri vos spėja pašluoti Nepriklausomybės aikštę. Dėl lėšų stokos teko atleisti net 7 gatvių valytojas.

Didelė problema – šiukšlių išvežimas. Štai turiu sąrašą daugiau kaip 30 Rokiškio parduotuvų, įmonių, kurios su mumis nesudarę sutarčių.

## PRIEŠ VELYKAS – PILVAS DYKAS

- Ir kas čia nutiko, - kalbasi prie mėsa apkrauto prekystalio dvi jaunos rokiškietės. - Prieš Naujuosius metus čia obuoliui nukristi vietas nebūdavo, o dabar – nors kamuolį ridek.

Ne tik šios rokiškietės, bet ir daugelis kitų mėsos valgytojų turbūt pamiršo, kad tos erdvios salės pirminė paskirtis ir buvo ne mėsa prekiauti, o krepšinio kamuolį gainioti. Tačiau žemės ūkio mašinų gamintojai nusprendė, kad turgus yra gerokai pelningesnis už sportą, o kiaulienos kepsnys sveikesnis už oranžinį krepšinio kamuolį.

Bet šis reportažas ne apie sportą. Apie turgų. Todėl toms jaunoms rokiškietėms, nors ir pavėluotai, norėčiau paaiškinti, dėl kokių priežascių mėsos turguje neretai atsiranda vietas "obuoliui nukristi".

Pirmoji priežastis, kurią man išaiškino žuvį pirkusi pagyvenusi rokiškietė Stanislava Kaupaitė, - Gavėnija. Septynias savaites prieš šv. Velykas, kurios ši pavasarį bus švenčiamos balandžio 12-ają. Bažnyčia pataria nevalgyti mėsos, ypač riebių kiaulienos. Jei šios rekomendacijos laikytuosi visi rokiškėnai, septynias savaites mėsos turgaus iš viso nereikėtų. Pre-

keiviu džiaugsmui, ne visi, net ir krikštysti katalikai, laikosi Bažnyčios patarimų.

Ir vis dėlto per Gavėniją mėsos paklusa gerokai mažesnė. Opozicijos politikas (tokio, deja, turguje nepavyko sutikti), sumažėjusi mėsos pirkimą, be abejo, aiškinant tautos nuskurdinimu, bedarbyste, turtine diferenciacija ir kt. Ir jis, žinoma, būtų teisus. Pilietis, nors ir praturtėjės, negali sėdėti ant dviejų kėdžių, turėti dvi žmonas (?) ir per pusryčius sukirsti du karbonadus. Už save ir už tą vaikiną...

Visai realią mėsos prekybos sumažėjimo priežastį išdėstė (ne turguje) rajono žemės ūkio skyriaus vyr. zootechnikė Liudmila Mikulénienė. Kiaulienos kaina Lietuvoje kovo mėnesį gerokai smuktelėjo, ir dabar už kilogramą gyvo svorio kombinatai moka 5,9 – 6 litus. Prie šių skaičių labai operatyviai "prisiderino" turgaus prekeiviai, "mušdami" savo kainą. Tačiau ūkininkai nusprendė palaukti – o gal po šv. Velyką kiaulienos kaina šoktels? Nors 20 – 30 centų.

## POKALBIS IŠ ŠIRDIES

- Negi jūs galvojate, kad man labai malonu čia stypsoti kiaurą dieną? – pasakė viena mėsos pardavėja, jau trejus metus čia praleidžianti kiekvieną turgadienį.

- Bet, - sakau, – "navaro" juk yra.

- O kaip be "navaro"? Per savaitę uždirbu per pusantro šimto.

- Tikrai?

- Tikrų tikriau siai. Sakau, kaip per išpažinti.

Mėsos pardavėja, nenorėjusi, kad jos pavardė būtų minima, išdėstė paprasčiausią buhalterinę aritmetiką. Už gyvo svorio bekono kilogramą ūkininkui ji sumoka 6,2 lito. Iš standartinio 100 kilogramų bekono skerdienos lieka 70 kilogramų. Vidutinė turgaus realizacijos kaina – apie 11 litų. Taigi iš viso pajamų – apie 770 litų. Iš tos sumos dar



Juozukas Tunaitis laukia pirkėjo.

atskaičiuok, sako, skerdyklos paslaugas, transporto išlaidas. Žodžiu, anot pardavėjos, to "navaro" nė pusantro šimto nebelieka.

Ne, tikrai nepavydėtinis mėsos prekeivių biznis. Tačiau geriau toks negu nieko.

## DRAUGAS UŽ 20 LITU

Spynos, grotos, elektroninė signalizacija ir kitokios turto apsaugos priemonės tobuleja ir toliau bus tobulinamos. Bet J. Tumo-Vaižganto vidurinės mokyklos šeštokas Juozukas Tunaitis įsitikinės, jog nėra geresnio sargo už šunytį. Jis ne tik sergsti savo šeimininko turtą. Jis – geriausias žmogaus draugas.

Juozukas daug žino apie keturkojus žmogaus bičiulių, labai juos myli. Tačiau Juozuko kalytė produktyvi, ir Juozukas negali auginti visų jos vaikučių. Todėl kai kuriuos ir atnešė į turgų.

- Dvidešimt litų, dėde. Šunelis bus labai sargus ir mielas.

- O kokios veislės? – klausiu.

- Lietuviškos. Kieme su kaimyno Sarģiu turbūt susibėgo.

O šunytis labai mielas ir labai norėtų savo šunišką gyvenimą pragyventi pas gerą šeimininką.

Nežinau, ar Juozukas pardavė savo šunytį. Anot jo, tik 20 litų ir turėsi tikrą draugą.

Jonas Dambrauskas  
Ksavero Bagdonu nuotraukos



Taip užsimojus galima ir kaimyną perkirsti.

Birutė STAŠIENĖ

XXX

Dar vieną dieną nurysi-  
Taurę karčių pelenų,  
Kai viskas kaštouň kiautais  
Ne mūsų valioj suskyla.  
Nusineša praeitį šuoliais  
Laiko žirgai putoti.  
Nevaikščiotom mūsų alėjom  
Naktibalda véjas kvatosis.

XXX

Viskas jau buvo – Meilė,  
Nusivylimas, viltis...  
Gyvenimas – smėlio sauja,  
Erškėčio skaudi rakštis.  
Tik tau duotas šitas kryžius,  
en tavo šita dalia.  
Gyvenimas – paukščio skrydis,  
Tik tako atgal nėra.

**ANT LADAKALNIO**

Vakaras per Almają atplaukia.  
Nuogos laumes grąžos vandeny.  
Juodas paukštis paslaptingai šaukia.  
Šventą dievų ugnį užkuria žynys.

Seną bočių giesmę kanklémis užgroja  
Ažuoliniam krésle baltas vaidila.  
Ir nurimista véjas, ir nuščiūva gojai,  
Tyloje paskęsta ežero sala.

Ne sidabro rūkas pievose pražyla,  
Ne iš Alksno kyla krištolo migla.  
Baltas deivės rūbas iš dausų išnyra,  
I šventovę sėliu įžengia Lada.

Algimanta RAUGIENĖ**MOTINAI**

Teliko kapas. Ir namelis tuščias!  
Ieškočiau veltui, kur Tu išėjai!  
Vis netikiu, kad skausmą jau užpus-  
tē  
Kad liepsnele į Saulę pakilai...

Atleisk, prašau, kad pasakyt nespė-  
jau,  
Jog be Tavęs čia bus labai ilgu-  
Nenusileido saulė, ji tik patekėjo  
Iš tylumos, vienatvés, pelenų...

Juodi degėsiai prie širdies suskaudo -  
Žarijom dega žvaigždės tolimuos  
danguos!  
Žinau, kad Tu girdi ten mano raudą  
tylia,  
Gal tai Aukštybėse Tave nors truputį  
paguos?

Girdžiu žingsnius! Šermukšnių uo-  
gos byra.

Irena VARNIENĖ

XXX

Gyvenu aš uždaram rate  
Ir skaičiuoju laiką tik rugsėjais,  
Aš bendrauju vien su jaunyste.  
Metai iš šio ciklo nenucina véjas.

Tik vaikystė čia nepastovi -  
Bjaurujį ančiuką keičia gulbė...  
Ir brandina, sirpina sparnus,  
Kad išskristų dylikštą geguži.

Bet ar besugrįj į šiuos namus,  
Gal tiktais svečiu trumputei valandė-  
lei.  
Čia nauja vaikystė vėl skardens,  
Širdyje augins pasėtą gėrij.

Ona VARIAKOJIENĖ

XXX

Kodėl pasaulyje tiek melo ir pavy-  
do?  
Pavydim visko – meilės ir garbės.  
Nors tiek gerai, kad vyturiai pragyde  
Mums nepavydi savo saulėtos gies-  
mės.

Tu juos taip mégai rudenio šalnoj.  
Ant tuščio kapo Tavo juodos pušys  
svyra,  
O Tu čia pat, šalia: ir liūdesy, ir dai-  
noje manoj.

\* \* \*

Pirmausia, medžių didžiųjų viršunes  
saulelė sušildo!  
Visi vėjai išdraiko, šukoja ir pina  
šakų ir lapelių kasas...  
Iš medžių didžiųjų pirmausia pa-  
statom ir namą, ir tiltą -  
Pirmausia galiūnai palinksta prieš  
audrą ir nugali vėtras visas...

Pirmausia tik didelį žmogų Likimas  
išbando!  
Silpnu jį paverčia ar Žemės galiū-  
nu...  
Tik į didelį negandos ginklą ir dantį  
galanda.  
Nes už mažo medelio –  
Perkūnų žaibai niekada neužklī-  
na...

XXX

Žodi, koks esi aštra...  
Kartais perveri  
Kaip kardas išgalastas.  
Kartais tu –  
Kaip gydanti versmę –  
Galinti prikelt naujai gyventi.  
Man baisiausias tu iš pasalų  
Su pagieža, su juodu pavydu pasa-  
kytas,  
Kada reik pačiai atskirt,  
Ar grynas tu,  
Ar gyvatės nuoduose mirkytas.  
Kaip norėčiau aš tave laikyt  
Tarsi sakramentą prie krūtinės,  
Dvasią keliantį lig debesų,  
Prie ieškojimų šviesių...  
Tik...  
- Prašau, manės nesugnuždyki.

XXX

Gera, kai ruduo takelj barsto auksu  
Ar balta žiema širdis pabaļa.  
Tokio rudenio visada lauksiu,  
Tokios žiemos ilgesiuos be galo.

Kas gražu, atsilieps, kas teisinga, nemirs, nors vandenim,  
kalnais apklotum.

Vaižgantas

Rokiškio

PRA-

# GIEDRULIAI

Nepriklausomos rokiškėnų savaitraštis

1998 m. kovo 27 d. penktadienis. Nr. 7. kaina 1 Lt.



BUVO  
YRA  
BUS

APIE PANEMUNĖLIO  
SENIŪNIOS  
ŠIOKIADIENIUS- 5-6 psl.

TRYS ROKIŠKĒNAI –  
APIE RUOŠIMASI  
MIESTO 500 METŲ  
JUBILIEJUI

Vyksta pavasarinius naujokų šaukimus į Lietuvos kariuomenę. Po skandalo Panevėžyje, kai tarnauti į armiją buvo kiestas iš invalido vežimelio neišlipantis vyriškis, medikai rūpestingai tikrina jaunuolių sveikatą. Kaip sakė rajono teritorinės gynybos štabo vyresnysis specialistas Arvydas Bičiūnas, planuoja, kad į tarnybą bus pašaukti apie 50 rokiškėnų.

Tėbevyksta policijos akcija "Prevercija - 98". Tikrinamos landynės, komasi asocialiose šeimose. Policijos komisariato padedama, mūsų redakcija jau turi įdomių žinių. Apie tai skaitykite kitame "Rokiškio pragiedrulių" numeryje.

Šiandien vyksta akcinės bendrovės "Juodupės Nemunas" ataskaitinis akcininkų susirinkimas. Kaip sakė bendrovės direktorius Antanas Jakimavičius, bus susumuoti metų rezultatai. Jau yra realių galimybių, kad uzbekų, danų, JAV firmos pateiks nemažus užsakymus.

Tačiau bankroto galimybė "Juodupės "Nemunui" dar nepraejusi. O tai būtų skaudi tragedija šios tekstilininkų gyvenvietės žmonėms.

ROKIŠKIS –  
LAISVOJI EKONOMINĖ  
ZONA.  
AR TIKRAI?  
APIE TAI - 2 psl.

GEROS NUOTAIKOS  
BALANDŽIO PIRMAJĄ  
linki bibliotekininkė Salvini-  
ja KALPOKAITĖ ir dažininkė Inga BULOVAITĖ 15 psl.

## "PRAGIEDRULIUS"

jau galima užsiprenumeruoti.

Prenumeratos kaina 1 mėnesiui – 5 litai. Visam ketvirčiui – 15. Visuose rajono pašto skyriuose ir redakcijoje prenumerata primama be apribojimų nuo bet kurios savaitės.

Redakcija

## UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ "ROKIŠKIO PRAGIEDRULIAI"

GREITAI IŠSPAUSDINS ARBA PADAUGINS JŪSŲ  
BUHALTERINIUS BLANKUS, SUTARČIŲ TEKSTUS IR KT.  
PAGEIDAUTINA DIDESNIS TIRAŽAS  
- BUS PIGIAU.

Tel. 51532